

**CROATIAN
CHAMBER OF
ECONOMY**

Metode povećanja odvajanja i recikliranja otpada

Baranjska čistoća

Metode povećanja odvajanja i recikliranja otpada

OTPAD U 21. STOLJEĆU – DRAGOCJEN RESURS KRUŽNOG GOSPODARSTVA

TEHNOEKO 10. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O ZAŠTITI OKOLIŠA

22.- 24. svibnja 2023.
Poreč, Hotel Parentium

www.tehnoeko.com.hr

ORGANIZATOR: **TEHNOEKO**

POKROVITELJI: REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja; FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST; H.G.K. HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA; ZKG; HRVATSKA UDRUGA ZA OKOLIŠ

Damir Paulić, dipl.oec

- direktor

Odvajanje otpada, sortiranje, smanjivanje MKO na deponijama

Izvor: HRT,
Dnevnik 2, 11.10.2022.

Šest frakcija odvojenog prikupljanja, 65.000 posuda kod korisnika. Čije su posude? Članak 69. Zakona!

PAPIR

U POSUDU ZA PAPIR ODLAŽU SE:

- ČASOPISI
- NOVINE
- KATALOZI
- BILJEŽNICE
- KNJIGE
- PAPIRNATE MARAMICE
- KARTONSKE KUTIJE
- KARTONSKE KUTIJE ZA JAJA...

STAKLO

U POSUDU ZA STAKLO ODLAŽU SE:

- STAKLENE BOCE
- STAKLENKE
- RAZBIJENE STAKLENE ČAŠE...

METAL

U POSUDU ZA METAL ODLAŽU SE:

- KONZERVE
- LIMENKE
- SPAJALICE
- OSTALA METALNA AMBALAŽA...

PLASTIKA

U POSUDU ZA PLASTIKU ODLAŽU SE:

- PLASTIČNE BOCE ZA PIĆE
- PLASTIČNE POSUDE ZA PREHRAMBENE PROIZVODE
- PLASTIČNE ČAŠE
- PVC VREĆICE...

NE ODLAGATI:

- PLASTIČNU AMBALAŽU LIJEKOVA
- PLASTIČNU AMBALAŽU KEMIKALIJA, OTROVA...

BIOOTPAD

U POSUDU ZA BIOOTPAD ODLAŽU SE:

- OSTACI VOĆA I POVRĆA
- ZELENI OTPAD
- VREĆICE ZA ČAJ
- TALOG KAVE
- LJUSKE JAJA
- LJUSKE KRUMPIRA
- PILJEVINA
- KORA DRVETA
- SUHO GRANJE...

NE ODLAGATI:

- KUHANE TEKUĆE OSTATKE HRANE
- OSTATKE MESA I RIBE...

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

U POSUDU ZA MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD ODLAŽE SE:

- PREOSTALI DIO NEOPASNOG KOMUNALNOG OTPADA NAKON SORTIRANJA
- OTPAD OD USISAVANJA
- PELENE, HIGIJENSKI ULOŠCI
- TETRAPAK OD MLJEKA.

NE ODLAGATI:

- ZEMLJU
- GRAĐEVINSKI OTPAD
- VRUĆI PEPEO...

Odvojeno prikupljeni „reciklat”, što s time?

Koliko poznajemo razvrstavanje otpada?

Izvor: HRT,
„Tko želi biti milijunaš”,
22.09.2022.

Radio emisija „Zelena četvrt” –
- Svaki četvrtak uživo, otvorene linije za slušatelje
- Nagradna pitanja

Interaktivno, edukativno: Djeca škola, djeca vrtića. Dan planete Zemlja i druge aktivnosti.

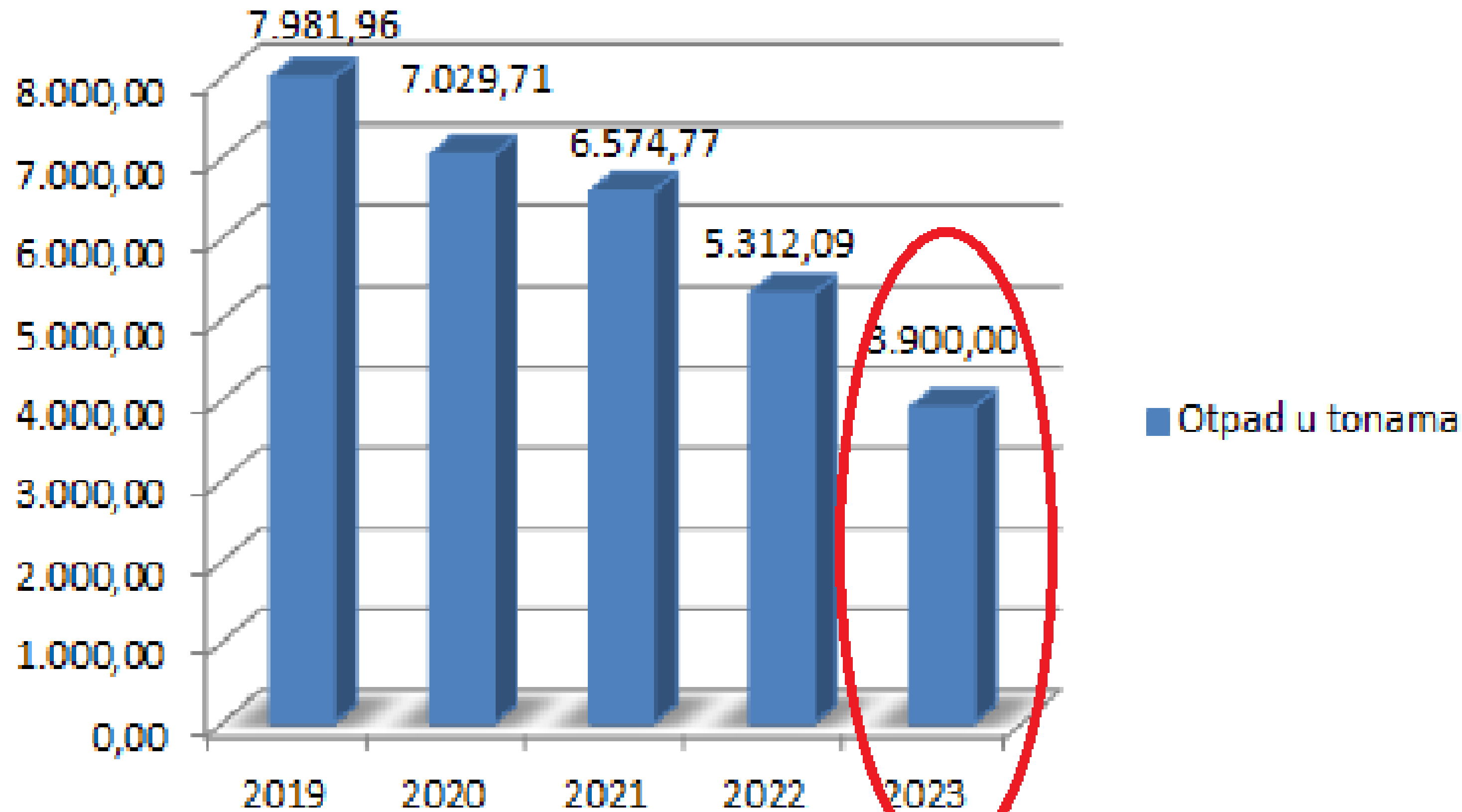
Sortirnica, pet reciklažnih dvorišta

Otpad na odlagalištu (MKO)

Otpad u tonama

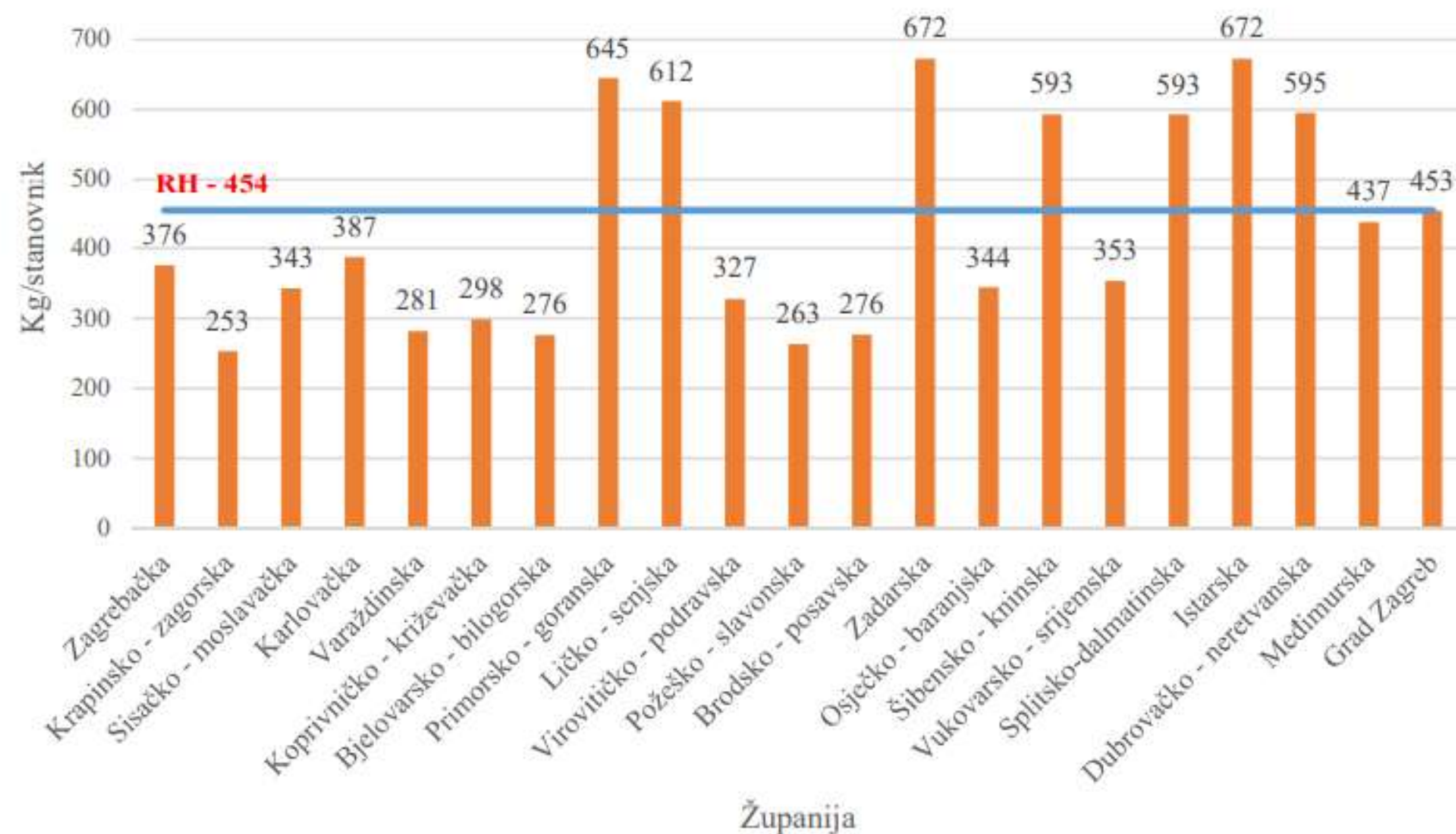
**Prosjek MKO
Kg/stanovniku**

2022. = 171 kg

Procjena:

2023. = 129 kg

Prosječna količina MKO u RH 454 kg/stanovniku

**Osječko baranjska županija
344 kg/stanovniku**

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

„Izvešće o komunalnom otpadu za 2021. godinu”

Slika 13. Odnos količine nastalog komunalnog otpada po stanovniku po županijama i količine nastalog komunalnog otpada po stanovniku za RH, 2021.

Članak 104. Zakona, otkup ambalaže

Članak 65. – Fond financira troškove iz članka 64.

Godišnje oko milijun komada ambalaže

Proširiti model i na ostalu plastiku? (ambalaža).

Ostali PET otpad i dalje završava na deponiji.

Onaj tko sortira i predaje sortirani otpad (korisni otpad), osigurati ugovor.

Zašto se postepeno ne provodi članak 64. zakona.

Fond treba dati Sporazum

„Komunalci” su uglavnom tiho. Prijedlozi provedbenih modela trebaju stizati od komunalnih tvrtki

Zadnji rok je 01.01.2025.

„Okolišni poticaj” – Analogni model iz članka 104. Zakona – Povratna naknada

Okolišni poticaj Baranjska čistoća

<i>Otpad, <u>reciklat</u></i>	<i>Iznos naknade u kunama za 1 kg otpada</i>
Metal	0,30
Papir	0,20
Tvrda plastika	1,00
Staklo	0,20

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku

e Savjetovanje: 10.12.2022. godine

Prijedlog da se u tekst Pravilnika ugradi obveza

Označavanja plastike prema EU Direktivi 2019/904

[„Direktivu o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš”](#)

OBRAZLOŽENJE

- **Korisnik, potrošač ima informaciju o kojim štetnim tvarima se radi**
- **Oznake su ključ sortiranja i to**
- **Na svakom komadu posebno**

1. PET ili PETE (poli(etilen-tereftalat))

Ovu oznaku najčešće vidimo na bočicama s vodom ili gaziranim sokovima te nekim pakiranjima i među najčešće je korištenom plastikom u masovnoj proizvodnji i potrošnji. Proizvodi s ovom oznakom trebali bi se koristiti samo jednom zbog povećanog rizika od razvoja bakterija.

2. PE-HD, HDP ili HDPE (polietilen visoke gustoće)

Proizvodi s ovom oznakom napravljeni su od krute plastike koja je najsigurnija za upotrebu jer ne ispušta gotovo nikakve kemikalije. Najčešće je vidljiva na pakiranjima i bocama za mlijeko, tekućim deterdžentima te na igračkama.

3. PVC ili 3V (poli(vinil-klorid))

Ima li proizvod ovu oznaku, bolje ga je izbjegavati jer sadrži toksične kemikalije koje utječu na hormone u tijelu te se preporuča posegnuti za alternativnim proizvodom. Od ove vrste plastike izrađuju se boce od ulja, prozirni celofani, pakiranja baterija i lijekova, ali i igračke za djecu i kućne ljubimce – stoga svakako obratite pozornost!

4. LDPE ili PE-LD (polietilen niske gustoće)

Oznaka koja kaže da plastika ne ispušta nikakve kemikalije u vodi, ali se ipak ne može koristiti za proizvodnju boca. Smatra se bezopasnom i najčešće koristi za proizvodnju plastičnih vrećica, no već znamo da one ipak nisu bezopasne za okoliš.

5. PP (polipropilen)

Polu-prozorna ili bijela plastika od koje se najčešće izrađuju čašice za jogurt i sirupe označava se ovom kraticom. Sigurna je za upotrebu, čvrsta i otporna na toplinu, dobar je izolator protiv vlage, masnoće i kemikalija, a prikladna je za recikliranje.

6. PS (polistiren)

Oznaka za polistiren koju nalazimo na širokoj paleti proizvoda, najčešće na pakiranjima za hranu i piće, kartona za jaja i plastičnog pribora za jelo. Ova oznaka također znači oprez – ne smije se dugotrajno koristiti za spremanje hrane i pića, a nikako zagrijavati jer ispušta kancerogene supstance.

7. PC ili OTHER (ostali višeslojni (laminirani) materijali)

Ovo je oznaka za nepoznatu vrstu plastike i ne postoji standardizacija o njenom ponovnom korištenju. Iako se od ove plastike proizvode pakiranja za sportska pića i hranu, svakako ju treba izbjegavati jer postoji velika opasnost od curenja kemikalija u hranu i piće.

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku

- Kako se radi o javnom interesu, proizlazi i opća obveza postupanja svih i na svakom području u cilju postizanja ciljeva iz zakona i to na način da isto se ne svodi samo na aktivnosti „davatelja usluge” – komunalne tvrtke.
- Da li svi razvrstavaju otpad? Što je sa „nekućanstvima”? Postavimo si pitanje da li u našem okruženju razvrstavaju otpad tvrtke, obrti, OPG, ustanove, udruge građana itd. Npr. od 2.000 subjekata, isto provodi tek 500.
Prevladava mantra „nemamo otpada”
- Prilikom otvaranja obrta ili druge djelatnosti – dostaviti dokaz o statusu razvrstavanja otpada ili inspekcija da isto provjeri?

Iz Zakona: Opća obveza, čl. 22. Zakona („odvojeno”), Prijedlog:

- Kako je gospodarenje otpadom djelatnost od javnog interesa, čl. 8. Zakona
- Nužno je isto determinirati na što više područja, npr. kod trošenja javnog novca, ugraditi uvjet dokazivanja da korisnik sredstava aktivno razvrstava otpad.
- Isto kao što se za sudjelovanje u natječaj mora dostaviti potvrda od Porezne uprave da ne postoji dug, tako se treba dostaviti i potvrda da se otpad razvrstava (financijske potpore itd.)
- Izmijeniti članak 9. Uredbe o poticanju ulaganja NN 156/22
- **Naša praksa: „Za sklapanje ugovora, uvjet je dokaz o razvrstavanju otpada”**

ZAKLJUČAK

- 1. Otpad su dužni svi razvrstavati (odvojeno predavati). Svi, znači apsolutno svi.**
- 2. Žurno predložiti model provedbe članka 64. Zakona (financiranje troškova) reciklabilnog otpada: Bolje ikakav model – pa ga kasnije prilagođavati, nego godinama nikakav model, tj. ne provodi se zakon.**